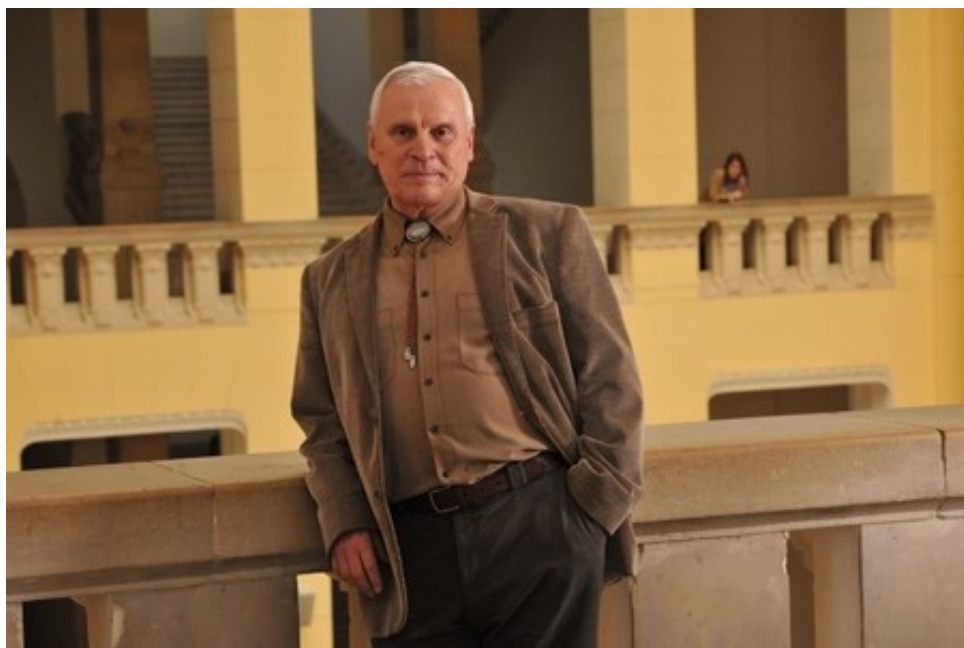

Ütügyi Lapok » Beszélgetés Dr. Kovács Miklós, PhD., okleveles építőmérnök, ny. egyetemi docenssel

Bejegyzés

Interjú: Beszélgetés Dr. Kovács Miklós, PhD., okleveles építőmérnök, ny. egyetemi docenssel

Egyetemi évei után hidász mérnökként dolgozott, ezután a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskolán tanított, ezt követően a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen kezdett el oktatni a Geotechnikai Tanszéken. Fokozatot szerzett PhD hallgatóval nemcsak oktatóként, hanem rengeteg szakértéssel a szakmában is jelentős sikereket ért el. Jelenleg is keresett szakértő, tervező. Főbb kutatási területe geoműanyagok mélyépítési alkalmazásai. A BME Építőmérnöki karon elsőként szerzett PhD fokozatot, annak akkori bevezetésekor. A lektori és kutatási munkák mellett a sportra is jelentős hangsúlyt fektet. A rövid beszélgetésből az Olvasók közelebbről megismerhetik a Tanár urat. Arra is kerestük a választ, hogy az oktatás – kutatás – szakértés - család között hogyan teremtett egyensúlyt.

Köszönjük, hogy a rengeteg határidős munka mellett időt szakított ránk. A beszélgetést a kezdetekkel indítjuk. Hogyan került Ön az építőmérnöki pályára?

A történet 1960-ban kezdődött, amikor Székesfehérvárra a Jáky József útépitési technikumba jelentkeztem. Annak is van egy története, mert a bátyám is az építőkarra járt akkoriban. A technikumból egyenes ágon jöttem a műszaki egyetemre, és közlekedésépítő szakirányon diplomáztam az építőmérnöki karon.

Ösztöndíjam volt a KPM-hez (Közl. és Postaügyi Minisztérium), ezért az első évben a végzés után a

veszprémi Közúti Igazgatóságon dolgoztam. Ott hidásként kezdtem, akkoriban nem volt ekkora különbség a két szakirány között mint manapság. Veszprém után két évig a Budapesten alakult, leendő győri főiskolán (ma Széchenyi István Egyetem) oktattam, majd Széchy Professzor úr halála után kerültem a geotechnika tanszékre, ahol jelenleg is oktatok. Kézdi Professzor úrral 11 évig dolgozhattam együtt, ez az időszak meghatározó volt az életemben.

Ezek szerint a család és a gyermekként tapasztaltak jelentős mértékben befolyásolta a pályaválasztást. Mikor döntötte el, hogy építőmérnök lesz?

Szüleim pedagógusok voltak, bátyám és több másik családtag is műszaki, ill. mérnök volt, ill. ezen a területen dolgoztak, az indítást ez adta; 14 éves korom óta nem tudtam más területet elképzelni, mint azt, hogy mérnökké váljak. Érdekes, hogy a nagyobbik lányom orvos akart lenni kicsi kora óta, és az is lett. Két lányom van, egyik sem jött erre a területre. Bár a nagyobbik lányom a Fazekas Gimnáziumból matematika tagozatról felvételi nélkül, biológia OKTV-vel jutott be az orvosira, szerintem egészen biztosan kiváló mérnök lett volna.

A másik lányom két diplomával 5 gyereket nevel. Minden tisztelem az övé.

A rengeteg munka mellett hogyan jutott ideje a családra?

Nekünk előnyünk és a hátrányunk is egyben, hogy sokat kellett dolgoznunk egy viszonylag kis kelet-közép európai országban, de a lehetőségek most talán nagyobbak. A jó arányokat megtalálni (oktatás, kutatás, szakmai munka és nem utolsósorban a család és pihenés között) nem könnyű, aki ezt eléri, az sikeres és boldog ember lehet. Nekem szerencsém volt, mert a Párom szakmabeli, nagyon megértő volt, tudta és tudja, hogy mit jelent egyetemi oktatóként, mérnökként dolgozni, a MÁV-nál volt mérnök, neki sem volt egyszerű. Az életemet meghatározta a család; mára, amit nekik, az egyetemnek és a szakmának teljesítenem kellett, azt megtettem. Most lassan jöhetnek az unokák, a nagypapai kötelezettségek is.

Gyakran láthatjuk az Építő Kari focicsapatban is játszani. A munka mellett mivel tölti szívesen a szabadidejét?

Nagy hangsúlyt kap a sport, két dolog kísérte végig az életemet, a labdajátékok, a foci, kiegészítve az úszással. Megpróbáltam mindig sportolni, mozogni, 40 éve az oktatói „kari” csapatban focizok, pedig már elmúltam 69 éves. A fiataloknak is ajánlom. Aki nem figyel oda a testi kondíciójára, az a szellemi kihívásokat sem tudja teljesíteni, mindezek mellett sok betegség megelőzhető.

Egy hobbim került még előtérbe az utóbbi években, már anyagilag és részben időben is megengedhetem magamnak, hogy utazzak. A gyerekeim régebben mindig mondták, hogy minden látnivalót és a tájat úgy nézem, hogy a szakmát, a szakmai látnivalót is nézem. Nem tudok kibújni a bőrömből.

A közlekedésépítéshez kapcsolódó geotechnikát nemcsak oktat, hanem szakértéseket készít, és tervez is. Az oktatásban milyenek a tapasztalatai?

Közutas kötődésem 1960 óta van, a tanszéken is az általam oktatott, kialakított tárgyként megjelent ez a szakterület, nevezetesen a közlekedési földművek. Az utóbbi 15 – 20 évben nemcsak tanítottam, hanem e területen is dolgoztam. Nem mehetünk el amellett, hogy az egyetemi oktatás a szakma gyakorlása nélkül nem lehetséges, a szakma intenzív művelése elengedhetetlen. Egy

egyetemi oktató nem lehet hiteles, ha a szakmát nem űzi. Ha nem tud 15-20 példát hozni egy adott esetre. Egy picit talán az oktatói létemet is ez határozta meg.

A FRANKI cölöp „búcsúztatása” az M7 építésénél

Soha nem törekedtem semmilyen „felesleges” címre, amit kellett teljesítenem. Régen nem kényszerítették a jelöltet idő előtt doktori fokozat megszerzésére. Egy akkori “Kézdi” tanszéken 10-15 évi munka és tapasztalat után születtek disszertációk. Manapság ez már másképp van. A szakmát mindig szívesen csináltam, a lételememmé vált. Elég széles spektruma van a munkáimnak. Gyakorlatilag az egész ország területét ismerem, alapvetően a közutas geotechnika, e mellett a magasépítési projektek is hangsúlyt kaptak a szakmai munkámban.

A mérnökképzésünknek van még hova fejlődnie?

A 93 éves Apósom véleményét sok esetben még ma is meghallgatom. Ő még a klasszikus mérnökgenerációhoz tartozik, akik a mérnöki alapokat nagyon jól megtanulták. Most úgy látom, hogy annyi mindent akarunk tanítani, hogy a lényeg elveszik. A tanulásra, a feladat megoldására, a lényeg meglátására képzett mérnököket kell az Egyetemnek kibocsátani.

Nem nevelni, hanem példát kell mutatni. Megtiszteltetésnek vettem, hogy az Egyetemen dolgozhatok, megtiszteltetésnek vettem, hogy a szakmában a közlekedésépítés területén dolgozhatok. Nagyon sajnálom, hogy ezt nem mindig érezhetik az oktatók. A frissen bekerült

doktoranduszokat nem irigylem, ahogy azt előbb is említettem. Nagyon rövid idő alatt kell a disszertációjukat elkészíteni, sok esetben előzetes szakmai, kutatási tapasztalat nélkül. Gyakran saját szakértői munkákból tudják csak finanszírozni a kutatási költségeket.

Oktatóként egyetlenegy dolgot nem tettem meg soha, nem adtam kettes érdemjegyet elégtelen tudásra. Ha úgy láttam, hogy képes lenne jobbra a Hallgató, és láttam, hogy tanulni akar, akkor biztatás képen adtam hármast helyett négyest. A mai hallgatóknak rettentő sok a tennivalójuk, a szakmai képzés mellett a karrier építését már hallgatóként is el kell kezdeniük.

Vezető oktatóként az előadások mellett bevállalt gyakorlatot is az oktatásban. Mely tárgyakat oktatja még jelenleg is? Hogyan látja a mai hallgatókat?

Kevesen mondhatják el, hogy egy szobában töltötték el munkahelyen az életüket. Megadatok, hogy ebben a kis tanszéki szobában legyek immáron több, mint 40 éve. 15 évig Farkas Tanár úrral voltam itt, majd másokkal is, de cca. 15 éve egyedül vagyok ebben a szobában. Nem tudom elképzelni, hogy ne itt kezdjem a napot. Az első 11 évemet az Egyetemen Kézdi Professzor mellett, a Ő tanszékvezetése időszakában töltöttem. Bátran merem állítani, hogy ezen évek határozták meg az oktatói és szakmai létemet, hitvallásomat.

A három általam oktatott tárgyból megmaradt kettő, az építőkaron a Közlekedési földművek c. tárgy, valamint a vegyész karon a Talajvédelem környezetmérnököknek. Az egy másik kar, másik világ, az ottani hallgatók rácsodálkoznak az építőmérnöki dolgokra; valahogy náluk jobban érzem, hogy szakmatudatosak. Nálunk kevésbé érzékelni, hogy sok hallgató igazán építőmérnök akar lenni majd. Ez lehet talán azért is, mert a környezet mindenkit érint, és aki ilyen szakot választ, az duplán igazodik a szakmájához.

Régen volt a karon is német nyelvű oktatás, közel 10 évig a kari felelőse is voltam a képzésnek. Már az Egyetem rendszerváltozás előtti német kapcsolata támogatta a 90-es évek elején a német képzést, amely több karon még most is megy. A képzés úgy épült fel, hogy az első két év volt a BME-n német nyelvű, majd fél év Karlsruhe-ban, utána csatlakoztak a magyar képzéses diákokhoz. Kis csoport volt, az oktatók személyes kapcsolatot tudtak kialakítani, a csoport összetartóbb volt, motiváltak voltak a tanulásra. Kiváló szakemberek, sokan oktatók lettek és nemcsak Magyarországon.

Tervezői, szakértői tevékenységem az idő előre haladtával csak nőtt, de ez az életem meghatározó tényezője. Nyugdíjas korhatár után maradtam a tanszéken. Oktatáson kívül egyéb egyetemi dolgokkal már nem kell foglalkoznom. Diplomamunkákat még a mai napig konzultálok, ha a téma érdekes. Amíg a szakmát még meg tudom szeretetni, addig talán érdemes folytatni. De ha látom a rossz visszajelzést, vagy egyéb figyelmeztetést kapok, akkor sajnálattal, de abbahagyom.

A beszélgetésünkből is kitűnik, hogy rengeteg tapasztalata van. Sok magánbeszélgetésünkre szeretettel gondolok. A szakma fontosságát és jövőjét egyszer olyan jól megfogalmazta, amely talán nemcsak rajtunk, hanem nemzeti szinten dől el. Megosztaná ezt az Olvasókkal is?
A szakma fontosságát éppen eléggé jelzi, hogy statisztikailag kimutatható, hogy pl. az épületkárok 70%-a geotechnikai eredetű. Nem szabad elfeledni, hogy szinte minden beruházásnál a geotechnika

jelen van. Ennek ellenére ezen szakterület a legkevésbé szabályozott, nincs főhatóság, aki foglalkozna ezzel a területtel.

Egyébként Magyarország egyik, talán legfőbb kitörési lehetőségét az oktatásban látom. A minőségi oktatás alatt értem azt is, hogy a minőségi szakmai képzés mellett mindenkinek legalább egy idegen nyelvet kellene beszélnie. Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy nem a nyelvvizsga megszerzése, hanem a nyelvtudás elsajátítása lenne igazából a cél. Egy modern, sokoldalú, korszerű, minden szempontból fejlődőképes Magyarországot kellene megteremtenünk. Meg kellene tanulnunk mellette kis országnak lenni, de minden szempontból kedvező szellemi, intellektuális adottságokkal. És úgy is élni, lásd Finnország, Dél Korea, ill. például a szomszédunk, Ausztria.

Elengedhetetlen, hogy valami pozitív dologgal zárjuk a beszélgetést. Mit üzenne a mai ifjúságnak?

Oktatóként, talán a kor előre haladtával a hétköznapi életről is többet mondok el a fiataloknak, többet „prédikálok”. Jelzem ugyanakkor, hogy „most kicsit túltengek”, de az elmondottakból, ha lehet, tanuljanak. Szoktam volt mondani: „Ha a rosszat el lehet kerülni, akkor kerüljük el, illetve ha a jóhoz közelebb lehet kerülni...” A siker alapja mindig a munka kell, hogy legyen, a pedánsan és szorgalmasan elvégzett, értelmes munka. Jó mérnökké, jó egyetemi oktatóvá, talán jó emberré, sok-sok munkával lehet válni.

E mellett a folyamatos tanulás az alapja minden előrelépésnek.

Köszönjük a beszélgetést!

Jó egészséget kívánunk Önnek és családjának a szerkesztőség nevében!

Interjút készítette: Igazvölgyi Zsuzsanna

Budapest, 2016.02.23.